

Baltijas Semkopis.

Apsiteļamā:

Redakcijas mājā, Jelgavā, Katolu eelā № 2.
Rihgā: Schilling'a, Kapteina un Lūzava grahmatu-
bods un pee kopmana Verchendorff, pilf. Raku-eelā
№ 13. Zitās pilfētās: wifās grahmatu-bods.
Uf laufeem: pee pagasta-walbehn, mahzitateem,
stolotajeem, ic.

4. gads.

Jelgavā, 11. janvārī.

Maksa:

Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 f.
Bez Peelituma: par gadu 2 rub. par 1/2 gadu 1 r. 10 f.
Par pefuhitichanu ar pastu uf katru eksemplari, ween'
aiga waj ar jeb bej Peelituma, jamatsā 60 tap. par g.
un 35 tap. par 1/2 g. Sludinajumus peenem wifās
apsiteļamās weetas pret 8 tap. par fiftu rindinu.

№ 2.

Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēļas isnahf Peelitums ar stahstrem un derigu laika-kawekli;

maksa 1 rub. par gadu, 50 tap. par pusgadu.

1878.

Mahdinajs: Uf gada robešjeem. Kapitāls fainneezibā. Ditenēts janvārī.
Generāli Etobeloms un Hurto. Dajchabas finas: Politika pahrkats; no eekshsemehn
kara-finās: a) Pahrkats, b) Sihkatas finas. Wisjainatas finas un telegrami. At-
hildes. Sadsihwe un finatniba: General-leitnants J. D. Otkobshio. Nikolaja
kalns. 100 gadu! Sludinajumi.

Uf gada robešjeem.*)

Jau atkal nost weens gads; tapat ka wif gadi
Nost gahjušchi, ta ichis no pasauls aishghjis;
Un tur nu duset sah, kur dufs jau wina radi;
Bet ko winsch ijdarijis, to scheitan atstahjis!
To darbu waren daud, bet no teem leelafajeem
Dos wehrtigatos mehš scheitan minefim:
Nedš pee teem slittakeem, pee puslihds labafajeem
No Deewa wehletu, mehš wina slaitifim.

Pawafaris bij auffs un garšch lihds pusi maiju,

Tif ilgi lopi maf ka louta dabuio
Pehz fals uf plawahm tad pa weetahm sahli klaju
Ta nosaldeja, ka nefas tur ne-anga.

Bet laufus, dahrsinus Deews swehrtija turpreti,
Ka auga preezigi ik katra sehllina,
Un lini pa-anga, ka neredseti reti,
Tif ween pee kahposteem bij masa rasniba.

Turflahf pawafari tahs karabreesmas zehlahs
Ar Turkeem negeheem, kas swehru breefmiba
Deem kristigajeem tur ar waru wirsu wehlahs;
Dos Kreewu kara-spehks sawalbit aishghja.

Gan Kreeweem waren ar Turkeem bij ko kantees
Lihds nupat spehku teem pee Plewnas kalansa:

Daf wehl it duhschigi ar wineem buhs ko rantees (P. Ned.)
Un kahds wehl buhs tas gals, neweens to nesina!

Ar wasaru itweens labprahf ar meeru bija,
So darbus strahdat ta ka nahkajs wareja.

Gan saule spihdeja, gan ari leetus lija,

Bet sahle auga maf, taf auga labiba.

Nu rudens bija slapsch, ka deesgan gruhthi nahzajs

Pa godam sawahft to, kas lauta andsis bij,

Un dascham labam wehl, tad seemas-aufstums sahzajs,

Bij auffs joptanj wehl un janem kartupki.

Sneegs nekrita tif drihs, un lopi gands ghja

Lihds pahschem Mahrtineem, ka reti redjets tas.

Tas seemas pasaru it labi gaušinaja

Ka dascham lopturim jau zerib' stiprojajs,

Bet kad arween' padaudš pa naktihm leetus lija,

Bij migla deen' un nakt' un nefala nebuht,

Tad zekus waren daudš ar rateem ismaifija,

Ka wesimu wedejeem bij gruhth uf preekschu kluht.

*) Roschektiojam, ta scho muhsu mihlata dseefmineela dahwaninu pe. 1. num.

pa wehlu sawehmahm. Ned.

Ar seemas sahthumu ar' fals un sneegs bij klahu,
Ar seemas darbeem ka nu waram pahsteigtees,
Un tift uf preekschu, kas tif dara wif' ar prahtu.
Kaut buhtu tif tas karšch schi gada nobeidsees!
Pee Kars un Plewnas gan Kreews schkehlis Turku waru,*)
Daf jaunā gada tam wehl daudš ko zihnitees,
Lihds ahr' no Ciropas tas Turkus dšhs ar sparū,
Tad wifū ussautfim: Urrah, nu slawets Deews!

Tahds bij schis wezajs gads; het schodeen weenā balfi:
„Sweiks jaunais gads pee mums!“ mehš jautri usdseadam.
Dee eerotschi, ko tu preeksch Turku kara kalsi,
Lai tā tos treez un deld, ka behg lihds pehdigam.
Lai kristigajeem meers ir Ciropa ik weetas,
Un Kreewu Keifaram uswaras krona-gods,
Ka kalansijis winsch ir Turku rotas zetas,
No kristigajeem top pa wifu pajaul' dots!

Un tad lai salo meers pa wifahm semes-malahm,
Ar pawafaris seeb, tad sauto sili spihd!
Starp augsteem, semajeem lai suhd wifš naidš pagalam
Un Deewa jaunums ween lai wifās walstis miht!
Lai seme augtojajs, lai taisnib' wifus walda,
Lai skolās jauniba peenemahs gudribā;
Lai teem, kas saprezahs seeb mihlestiba falda,
Lai suhd wifš slittums, lai wifš nemahs labumā!

E. Dünsberg.

Saimneezibas nodata.

Kapitāls fainneezibā.

(Beigums.)

Stahwošchs kapitāls war pahrwehrtrees tekofschā un tekofschs stah-
wošchā, p. p. branjams wehrtis ir stahwošchs kapitāls, pahrdofschanai
islihts wehrtis ir tekofschs kapitāls. Warka ir tekofschs, bet tas is wi-
nas taifits arklis stahwošchs kapitāls; arklis atkal, kas saluhšis un
wairs naw leetajams, bet uguni teef fadefsinats, ir tekofschs kapitāls.
Waj kahdā walsti wairak stahwošchu waj tekofschu kapitalu, tas gro-
sahs pehz walstis kulturās un attihstibas.

Wezā kulturās walsti buhs loti dandš stahwošchu kapitalu, —
jaunā walsti un wehl tahdā, kas toti ahtri bagata tifuje, buhs atkal
tekofschu kapitalu dandš, daudš wairak stahwošchs kapitāls rodahs is
tekofschā. Bet naw ko schaubitees, ka stahde zelsees, ja stahwošchs
kapitālus grib pawairot uf tekofcho kapitalu rehkinumu, t. i. kad leelu
pulku kapitalu nozetinajot tekofchōs kapitāls truhfums rodahs.
Stahwošchi kapitāli alahsch tikai ar tekofcho kapitalu palihgu war
mantu radit un tamdeht tekofschu kapitalu truhfums zels stahdi fain-
neezibā.

*) Pa tam ari pee Sofijas, bet ihpafchi pee Schiptas ic. Ned.

Kad jemtopis pahraf leelu datu no sawa tefofcha kapitala pah-
wehraf stahwofcha, t. i. kad winifch p. p. leelus gresnus status un
fahfuhans buhwé, sawu lopu flaitu pahraf leelâ mehra pawairo, tad
winifch ffohdé wifai sawai fainneezi bai un wina eenahfchanas no
tam mafinafees. Kad flatis, gresns buhwets, mafjâ 2000 rubl. un
tif pat derigs, bet mafat gresns, buhtu tifai 1000 rubl. mafjais,
tad 1000 rbl. strahdama (tefofcha) kapitala ir eemuhreti; fchis kapital
itali ir apzetinats un nephej wairs dalibu nemt pee eenahfchannu
pawairofchanas.

Muifcha waj mahjas war buht no dabas nabadsigi apdahwi-
natas, bet kad tahm netruhfst derigi ifleetota kapitala, tad winu ee-
nahfchanas augtin augs; turpreti war buht zita muifcha waj mahjas
no dabas wifai bagotigi apdahwinatas, bet naw deefgan kapitala,
tad tohs sawa foinneezi bî ees atpatat un jo ahtraki un jo leeleem
fokeem, ja pajchu kapitalu, kas winahm ir, wehl ne-ifleeto ihstena
laifa un weeta.

Muifcha bes pilniga kapitala ir garainu mafchine bes peederigâ
garainu fpehla; winas panahfumi, tamlihdj eenahfchanas (=zinses),
buhf uf winu wifai nepilnigi un truhzigi.

Kapitali ir radufchees zaur taupibu; taupit nofihme: jaunus
rafchojumus waj sawa darba panahfumus azumirfli ne-aptahret, bet
fchahdai aptehrefchana atraut. Kapitalu uftaupifchana jeb eekrafchana
na tifai tad eefpehjana, kad foinneekam netruhfst fchahdu gara ih-
pafchibu: fahrtiba, eepreefcha aprehkinafchana un pafchawaldfchana
Zilweti un iantâs, kas uf fema attihftribas pakahpeena atronahs un tifai
azumirfliun dshwo, tee ne buht nephej kapitalus kraht; kapitalu
krafchana fahfahs, kad zilweti waj iantâs finamir kulturâs pakah-
peenu fahneeghfchi, t. i. finamâ mehra attihftrifchees.

Bet jouni kapitali war tifai raftees, wifpahrigai kulturai alafch
uf preefchu eijot, zaur ifdomajumeem, atradumeem u. t. j. pr. Rahds
nams waj muifcha war tifai tad diwlahrtigiu kapitala wehrtibu pa-
nahft, kad tuwumâ jaunû dfelezetu buhwé.

Garigi kapitali rodahs tapat zaur krafchannu, pee kam tee go-
rigee lihdfekti, kas bija wajadligi preefch nandas un jila un
krafchanas, ka fahrtiba, eepreefcha aprehkinafchana un pafchawaldf-
fchana, pilnâ fpehla un gahmâ parahdahs. Zilweta finafchanas, wif
wina mahjeschannu mehfs waram ufufkot ka no wina pirmâs dshwi-
bas deenas fahfotees uftraktu kapitalu. No fchi kapitala zilwets
dabû leelas waj mafjas zinses.

Bagatigi apdahwinats zilwets sawu gara-kapitalu alafch derigi
un labi ifleetos, maf apdahwinats alafch flitti un pehz tam tad buhs
kapitala zinses leelas waj mafjas.

Tamlihdj tas, fo alafch par darba zinsehm (augteem) fonz, naw
zits ne kas ka kapitala zinses sawadâ weidâ. Kad nu, ka agraf pee-
rahbijahm, no femes zinsehm newar runat, tad afleek tifai kapitala
zinses un fchis laufkainneezi bî eedalahs: a) grunts-kapitala zinses,

t. i. zinses no tahda kapitala, fo tam brihdim kahda muifcha waj mah-
jas mafjatu; b) stahwofcha kapitala zinses; c) tefofcha kapitala zinses.
Grunts-kapitala zinses ir tahs wifû drofchafâs, tadeht fcheitan buhs
jarehkina wifû mafjatas prozentes. Tefofcha kapitala zinses ir wis-
wairaf nedrofchâs, tadeht no tefofcha kapitala jarehkina wisleelakas
prozentes. Zif prozentes tefofchs kapitalus wairaf eenefs, ne ka tas
kahdâ walfti eewests un eerafts, ja-ufufhko ka fchi kapitala apdrofchi-
nas suma.

Pafchâ widû stahw stahwofcha kapitala zinses.

Pehz Lippe-Weifenfeldes grafa rafteem.

Biteneefs januari.

Schini mehneft bites dujs, un biteneekam ne kas zits naw fo
darit, ka ftropus un pee bifchu-fopfchannas wajadligus rikhus (eerotfchus)
appahdat jaunus, un wezus, maitajufchos pahrlabot. Sa nu kahds
eefahzejs ifgahjufchâ pawafari buhtu few kahdu klutfcha faimiti eegah-
dajis, tad jan winam uf nahfofchu wafaru ar kahdeem pahri tulfcheem
ftropeem, wiflabat ar jaunâs modes, ja-appahdajahs. Wafarâ, fpectu
laifa, gribedams ftropus pirft, par wineem daudj dahrgaki aifmafahs,
ne ka seemâ. Preefch eefahzejem ir koti derigi Berlepfa gul-ftropi,
kureem par wifû katru rahmiti fewifchki war ifuemt, bes kam ziti
buhtu eepreefch ahra janem, ka tas pee ziteem ftropeem ir darams,
kad beidsamo rahmiti grib apftatit. Ja bites ir wezas modes Berlep-
fcha ftropos, un winas fchini mehneft paliftu koti nemeerigas, tad jan
wina ar zitu ne fo ne-apmeerinahs, ka tifai ar flaidra nefamaitata
gaisa peewadifchannu. Scho gaisa peewadifchannu wifû weeglafi ifda-
rihs zaur nomirufchu bifchu ifwifchannu zaur ftreizaurumu, zif dshki
ween ar ahfi war ftropâ eefueegt, un zaur nahcha gala eebahfchannu
ftary lodfinu un fegudehlicheem. Preefch fchis wajadfibas war ari
eegahdat sawadu plehfchu jeb pumpi, ar furei war gahju if ftropa
ifpumpet. R. Grünhof's.

Wifpahriga data.

Generali Skobelews un Hurto.

Generala Michailo Dimitrijewifcha Skobelew'a II. wahrds ir
tagad wifâ Siropâ pafifhtams. Tapat ari kahdu zitu no muhfû Dona-
was-armijas generafeem Kreewu fadsihwé zeeni un labi pafifht, proti
generali Hurto.

Skobelews lihdf tagadeja fara fahfumam bija Tafchlenté.
Tfchihwâ un Kofané faru wedot un Ferganas appabalu pahrwaldot
winam ir ifdewees jau sawâ 30. dshwibas gada par generali tift,
fw. Sura ordeni un felta goda fobinu dabuht. Par jaunâ generata

Sadsihwe un finatriba.

General-leitnants Iwans Dimitrijewifch Olobfchjo.

Schis generalis ir dshimis 1821. gada; wina jaunibas laifs ir maf pafifhtams,
tamdeht ka winifch ir ahfjenneefs; winifch efsot ufandis Saras lizeja un wehlatu bijis
Italijâ tant kahdas uniwertetes students. Sawu fara-deenestu winifch ne-eesahfa
Kreewijâ bet Aftrijâ. 24 gabus wess buhdams winifch fwehreja Kreewu pawalftneeka
fwehrestu un 1846. gada eefstahja Kreewu deenestâ par podporutfehltu firfta Woron-
zowa frefhneetu pulkâ. Sawâ pafchâ pirmâ deenesta laifa winifch dabuja tantees ar
Kaufafa kalna-tantahm. No jaunâ ofizeera fara-darbeem 1847. gada peeminami: kalna
eedfihwotaju falanfchana pee Naiba-Dubi, dafchu apzetinatu kalna fahfifchu ifpofit-
fchana, ka Dfchargana-Furtas, Genen-Goitas, Saabbulâs u. z. Par fo winifch dabuja
porutfehila fchinnu. 1848. gada Olobfchjo ifdarija leelu pulku tif pat laimigu fara-
waronu darbu. 1849. g. Olobfchjo laimigi ufbruta apzetinatai fahfifchaj. Deela-
Tfchegene. 1850. gada fem generala Brewfki pawehles fahwedams winifch ar sawu
koti ifzirta zetu zaur mefchu, pee tam koti fihwu fchandifchannu no eenaidneetu pufes
ifuredams. Pehz tam fem generala Maidela winifch nehma dalibu pee koti fihwahm
kaufahm pret kalna tantu wadoneem Schamilu, Danielu-Betu un Chahfji-Muratu.
Par wifseem fcheem fara-darbeem porutfehils Olobfchjo drihf dabuja weentu fchinnu
pehz otra. 1851. gada bija preefch wina koti gruhfs, seemâ pret kalna eedfihwota-
jeem fara eijot, bet ari te winam laime fmaidija un wina ufwarefchanas bija leelifkas.
Par fo winu pa-augftinaja par majoru. 1852. gada majors Olobfchjo dabuja diwi
ordenus un apafchpallawneeta fchinnu par jaunahm kalna-eedfihwotaju ufwarefchannahm

pee Chan-Kales, Gementfchulas un Orofnâs. 1853. gada; tad Turzijai bija karsch
peefajits, winifch nehma dalibu pee flawenas kaujas pee Bafch-Kabiflaras un pehz tam
pee fahfifchas Bojanduras, fur winifch trihfstahrtigi kluma fappaidits zaur leelgabalu
lodehm. 1854. gada winifch pahrgahja uf Siropâs fara lauru un bija klahf pee Si-
liftrijas aphegereschanas. Par sawu pafchawigu buhfchibu un nepesufufchû darbibu
winifch fcheitan ifpelnijahs paltawneeta fchinnu. 1855. gada winu eefehla par koman-
dantu Brankas frefhneetu pulkam un drihf pehz tam winifch komandereja awant-
wardi pee Katschas un Belbelas ufpehm (Krimâ). Pehz tam wina nodata peefstahja
pee Sewaftopoles aifflahwetajeem, fur Olobfchjo par wifû to laifu, kamehr eenaid-
neeki fcho zeetofhni apfchaidija, ka ifhs maronis ifturefahs. Duhfchigâ paltawneeta
fara darbiba uf kahdu laifu apftahjahs, tad 1856. gada Parifes weeru noflehfa.
Sawu deenestu meera laifâs turpinajot winifch 1862. g. dabuja generalmajora fchinnu
un drihf pehz tam winu eefehla par fara-pulku preefchneetu Angfch-Dageftanâ (Afija).
1871. gada winu pa-augftinaja par general-leitnantu. 1874. winu eefehla par koman-
dantu 41. kahjneetu diwifstaj un 1876. gada winifch komandereja Nionfkas apgabala
pulkus. Pagahjufchâ 1876. gada wina flawenâs wahrds ne meenu reis ween ir mi-
nefs fkojumds par Kreewu ufwarefchannahm Afijas fara-laufa topâ ar generalu Loris-
Mekitowa un Tergutafowa wahrdeem.

Nikolaja-kalns. Lap. p. 14 mehfs pafneefjam nobildejumu no Nikolaja-
kalna pee Schiptas grawas. Schis kalns ir ta fwarigata weeta, zaur Schiptas grawu
par Ballana kalnu pahri eijot. Kreewi fo dabuja eefahfumâ laimigi eenemt, bet
gruhfi wineem nahzahs, fur wefelus peezus mehnefchus turetees, jo Tureli reifu reifahm
mehginaja fcho kalnu wineem atrkent, lai gan tas teem nelad ne-ifdewahs. Laimis

ihstu freetnibu un ismanibu karā, leezina šchis augstās goda parah-
dichanas.

Tagadejā kara eefahumā Tashkentā bija meerigs brihdis, tadeht
Skobekew'u no tureenes atfauza atpafak un peedalijs aktiwai armijai.
Wina nopelni winam dewa pilnigu teesibu pee armijas us tahdu augstu
pafahpeenu, kahdu ziti titai zaur ilgu gadu deenestu war panahkt.

Wina skolās beedri winam bija tahku pakafā palikušchi; wezaki
ne tā winsch, wini titai mafaku godu bija ispelnijschees. Waf bija to,
kam Tashkentā patifa kantees, turpreti daudis to, kas Turku karā zereja
to panahkt. Skobekews atradahs daschu konfurentu widū, no tureem
winsch gan pats tas wairaf bihtamajs bija. Isdewigo brihdi isleetot,
pnhlejahs katrs zil špehdams. Ais skaudibas konfurenti wifus lih-
dsektus nehma palihgā, ka jauno Skobekewu waretu pee malas atstunt.

Ilgi Tashkentē dšihwojot, Skobekew's peemiršis tos lihdssektus,
kahdus wina konfurenti prata isleetot; Skobekew'am warbuht tee
pafchi lihdssekti bija pee rofas, bet winsch, tā darbigis wihrs ar ihsteem
nopelneem, tos neisleetoja. Wispirms wina eezehla par kahdas kawa-
lerijas diwisijas šchtaba wirfueeku.

Kamehr pahr Donawu wehl nebija pahreets, ispaudahs waloda,
ka Skobekew'am win'pufs Donawas kahdu leelu, nopeetnu un gruhtu
darbu usdoschot. Schis swarigais darbs bija: pahreeschana par Bal-
kanu. Minetās walodas nepeepildijahs, jo Skobekewa weeta atfauza
generalis Hurko no Pehterburgas, kurfch patlaban us kara-lauku nonahja,
kad muhsu kara-pulki eegahja Bulgarijā. Nebija deesgan ka Skobe-
kewa zeribas nepeepildijahs, — wina tehwa diwisija ari tika no jauna
fastahdita, un winam bes darba pee tahs bija japaleef par šchtaba
wirfueeku, un bes darba buht, Skobekewam nahzahs wifai gruhti.
Pehz tam wina peedalijs wirskortelim. Pee Donawas pahreeschanas
winsch ispidija Dragomirowa pawehles.

Tā pagahja kahds laiks. Generalis Hurko pahrgahja par Bal-
kanu un no muhsu pufes mehginaja Schiplas grawu eenemt, seemeta
pufē nostahdot Dreles regimentu tai zeriba, ka Hurko no seemetapufes
nahs; bet Dreles regimentam tē flitti isdewahs. Tagad kehra pehz
Skobekewa un pawehleja tam, ar Dreles regimentu no jauna usbrukt.
Kā jau sinams, Skobekews Turkus no Schiplas grawas aishina un
teem ar kaunu bija kalnās jamuhf. Kad otra usbrukšana us Plewnu
nebija laimejusehs, Skobekews dabuja zitu pawehli. Ap Lowazi, kuru
Turki mums bija atnehmusch, wajjadseja isluhtu darbus isdarit; Skobe-
kewam tas bija jaisdara. Lowazi wajjadseja eenemt — Skobekews to
ari eenehma. Plewnas stiprakās postljas 30. un 31. augustā bija
jaisnihzina — ari tas bija Skobekewam japadara, bet kad winsch
Turku redutes (apstiprinajumus) bija eenehmis, tad winsch, kā jau
sinams, palihga nedabuja. Toreis pa tam spreeda zitadi, tagad sin,
ka reserves truhka, kas Skobekewam buhtu warejusi palihgā eet.

Tee ir Skobekewa darbi, ko winsch tagadejā karā pashtrahdajis.
Waj zits kahds generalis Skobekewa weeta ari tā buhtu darijis, kas

to war spreest, bet eewainotā pafchiba wina dsina aishween us jauneem,
alash us gruhtakeem darbeem. Winam bija klawgi japahrwar un teem
jarahda, ka winsch par teem augstu pahri stahw un wairaf eespehi, ne
tā wina.

Spehzigs zilweks arweenu kerahs pee spehzigeem un flaidreem
lihdssekteem, un tā ari Skobekews parahda duhschibu, par ko jabrihnahs,
netaupa fewi nemaf un diwas deenās (30. un 31. augustā) paleef wifā
Ciropā par flawenu wihru, top no Kreewu saldateem ar wehl nepee-
redsetu mihlestibu un ustizibu zeenits un godats. — Wifā atfihst Sko-
bekewa duhschibu, saprafchannu un gara-dahwanas. Skobekewa flawa
pee armijas deenu no deenas paleef leelaka. Par katru wina zoli teef
stahstits un runats. Schee peefihmejumi is wina dšihwes apfihmehs jo
klastak, kahds gars winam ihsteni ira.

Tam deenā, kad Lowazi ar sturmi eenehma, weens Zgaunu
bataljons apsehda pilsehtinas widū stahwofchu kapsehtu, kuru Turki
kahdus 2000 solus tahkumā stahwot stipri apschaudija. Lodes weenadi
swilpoja un daschus trahpija. Saldateem duhscha fashkufa, tee atstahja
kapsehtu un fahka dotees kahdā namā, kas bija eenemts. Skobekews
pawehleja ofizeereem, bataljonu no jauna falafit, wadija to tad pats
lihds kapsehtas, widum t. i. lihds tai weetai, kuru Turki wisniknaki
apschaudija. Tē winsch bataljonu frontē usstahdija un komandeereja
it tā pee parades: „flinti pee kahjas!“ Lai gan pa tam sefchi saldati
kkuwa eewainoti, tad tee tomehr pahrelezinajahs tā nemaf tit daudis
ko bihtees naw, kā eefahkumā domajusch. Duhscha un zeriba teem
attal auga. Laj taf to kahds zits tahdā weeta, kur lodes un granatu
bumbas birtin birst, ar aufstahm afinihm isdara!

Reis Skobekews sehch jawā telti un dser tehju. Kahds saldats
eet fezen. „Waj negribi tehju dsert?“ Skobekews to jautā. Saldats
nesina no kauna to darit, — Skobekews mihligi pafmaida, — wina
fmaidam ir apburdams spehks un saldats paleef drofchaks. Winsch
apsehchahs un ar jawu generalis kopā dser tehju. Scho stundu gan
tas muhscham neaismiršis!

Attal kahdu reis Skobekews kahdā restorazijā pamana jaunu
ofizeeri, kas kafeju dser un us wifahm pufehm bailigi apfahrt skatahs.
Lailām nabaga puikam naw naudas, Skobekews domā, un fur tad ar
ofizeerim tagad watas loni isnemt, un zil ilgi tatschu ta peeteef.
Skobekews bes kahdas runas peefola jaunajam ofizeeram nandu un
tas ir laimigs.

Ischins, nopelns, jaunums un flaisstums gan katram patihf, kad
tas reds, ka tas, kam tee ir, tos tit masā wehrtibā tura tā Skobekews.

Bluschki zitadi spreedums flau par generalis Hurko. Pawifam
zitads zilweks ir generalis Hurko. Katrs wina solis ir laimes solis
un winsch laimes mahminas mihkulits. Pehz ta no ziteem isstrahdata
preekschmeta Hurko pahreet par Balkanu un fastop titai majus eenaid-
neeku barus. Winsch nonahf Kasanlikā, fehkir pats no fawas galwas
fawu kara-spehku, strahdā ar to us weenu un otru pufi, lihds Sulei-

gali šche zihni ap Nikolaja talnu un Schiplas grawā gan newareja nobeigtees, ne
tā tas tagad notijis, jo tā jau sinams, tad wifā Turku Schiplas armija faguhstita.
Nikolaja talns ir ta augstā weeta pee Schiplas grawas proti 4361 pehdu augstis.
Muhsu raskā par Schiplas grawu, 47. num. no pehrnā gada, ari par Nikolaja talnu
runats, tadeht tuwatu aprastichannu scheitan turam par newajjadfigu. — R. L.

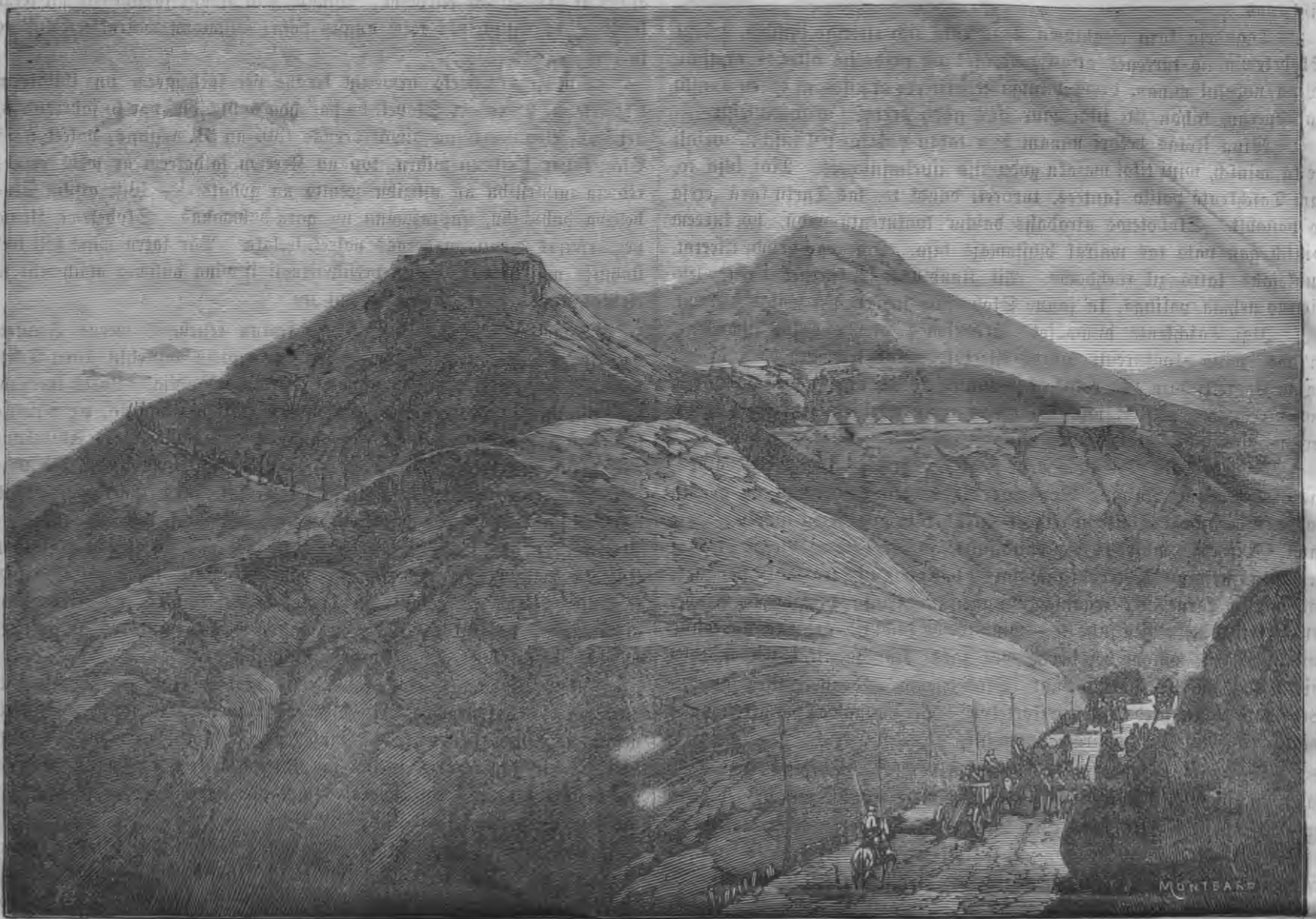
100 gadi!

Schi gada 1. janwari ir wefēls gadu fintenīs pagahjis, kamehr Baltijas pre-
ses leelatais organs, Rihgas Wahzu awise „Rigische Zeitung“, jawu gaitu usfahstufi.
100 gadi! Schinīs ihšds wahrdinās ir fanemts wehstures gabals, us kuru zilweks
ar apbrihnoschannu atkatak un fawu ihjo muhschu eewehrodams tamlihds ari atfihst.
zil wahsch un neezigs winsch ir pret teem laika un Raitu daihteem, ar tureem attih-
stibas wehsture jawu muhschigo zetu mehro. Preefch 100 gadeem un tagad, — kahda
starpiba ir schini leelā laika strehki it wifās fahschwes nodalās: wafis nodibinaschana,
politikā, mahsklā, walodā, literaturā, tehnikā u. c. Zil daudis naw ko mahzitees us
kahdas eestahdes wehsturi 100 gadu laika atfahatotees, winas attihstibas zelus un pa-
fahpeenus, winas dsinshannu un dšihwibu, winas preeklus un behdas eewehrojot. Un
tā it wifā pafaulē titai pamafam un zoli pa zoli attihstahs, paleef jo pilnigats, tā
ari Rihgas Wahzu awisei, no nepilnibas un ar wahjibahm eefahlot, bija pa wifu
fcho garo laiku jaseet tas wifseem zilweku rotus un gara-darbeem zaur muhschigeem at-
tihstibas likumeem eerahditais zefsch, lihds wina pehz 100 pilneem gadeem fahneehja
fawu tagadejo stahwolti, no kura winas tagadejais ihpafschneets un wadonis ar ap-
meerinatu un preezigu firdi un ar labu apfinu war nahstinei pretim eet.

1. janwari 1878. g. „Rigische Zeitung“ swineja fawas 100-gadu kahsas. Ne-
zerot winas ihpafschneets Joh. Adm. Kröger t., winas redaktors L. Bekold, tā ta
ari wina palihga-redaktori kkuwa pahrfiegti ar bagatigahm laimes-wehleschannahm zaur
raksteem un telegrameem, gan is pafchās Rihgas, gan no tahseenes: no Rihgas Rahtes,
birschas-komitejas, no daschdaschadahm beedribahm, no Rihgas, Tehrpatas, Peter-
burgas Wahzu aw. redalzijahm, no „Balt. Semtopja“ un daudis priwatpersonahm
(„Mahjas wefēls“ bija pafchu redaktoru, G. Pates lgu fuhitjis). Pee fcheem eeweh-
rojameem wehsturem nehma ari dalibu: Wifemes gubernatora lungs, Rihgas Rahte,
beedribu preefchneeti un ziti, — tā ka fchi goda-deena gan paliks ar jelta burteem
eefihmeta min. awifes wehsture.

Awluhlohm ihsumā, tā „Rig. Ztg.“ fahfufehs un attihstijusehs.

Starp tagadejeem laitrafsteem Baltijā wina gan ir tā wezaka, tomehr newis
ta pirmā awise Baltijā, jo preefch winas jau Rihgā biuschas Wahzu nedefas-lapas,
faut gan mafas un nepilnigas, kas titai waldbibas pawehles, kahdu retu fubinajumu
un kahdu ne kahdu sinu nefa. Ari „Rigische Ztg.“ it no pirmā eefahuma nebija
daudis zitadata, lai gan wina ihpafchi ar to noluhku zehlfufehs, ka publikai buhtu or-
gans, zaur kuru neween to, kas eefchpufis toreisejeem Rihgas muhreem noteef, bet ari
no ahrpufes tos swarigalos notikumus waretu dabot finat. Tagadeje isdewiji naw
taupijusch laika un isdoschanas, pirmo „Rig. Ztg.“ numuru no 1778. gada atfau-
nojot un lastatajeem pafneehot. Schis numurs mums tagad ir preefch azibm. Tas
ir us beesu, nelihdsenu un pelesu papihri drukats un wehl mafats, ne tā pufe no
„Balt. Semt.“ peeklumā. Awifites galwa (wirstrafstis) rahda Rihgas wapenu, ap kuru
larogi, fahfehpi, leelgabali, bungas un ziti kara-eerofchi nostahditi. Schij biditei
abejās pufes stahw drukats: „Rigische Politische Zeitung.“ Pirmo pufi eenem rihme.

Nikolaja kašas pēc Ščiptas grovās. (I. 12.)

mans Pašča wīnu lihdj Ščiptas aīdsen. Wīnsch usbruhl Worm-Dubnakai un pahrleezinajahs, kà Telischei naw waijadfigs usbrukt, labak zilweku dšihwibas taupit. Ar pilneem spēheem jau latra poši- zija eenemama.

Generalis Hurko ir Peterbūdsneeks no galwas lihdj kašjahm. Wīnsch iepni un majestetigi īskatahs, kad tas augsti ū sirga šehde- dams gar šawu gardistu spēhdofchahm rindahm jahj. Skobekewa ah- rīgs īskats turpreti ir loti weenteefigs. W.

Dāšhadās sīnās.

No ahrsemehm.

Politikas pahrskats.

Ušinainā zihnišchanahs grehstofchā Turzija ir pēc beigahm, — drihj kritihs preefchakaramajs šini breesmigā skatā un aīšegs Giro-

uš weifareem Katrīni, uš Mihgas „pīšehtas tehweem“ ic. Otrā l. pušē nahj dašchabas sīnās, ta pīemā wehsti, kà 14. dezembri 1777, pulst. 11. watarā tureeris no Peterburgas at- šrehjis un pašludinajis to preeka-wehsti, kà Kreewijas walstei trona mantneeks pē- dšimis, tas to wahrbu Aleksanders Pawlowiſch (Aleksanders I.) dabujis. Swanī- ſchana, leelgabalu ſchaufchana no Mihgas walneem, bungas un trompetes atkaneju- ſchās deenu pēh; tam un eedšihwotaju preeks bijis bešgalīgs. — Sīnās no zītahm semehm ir loti īhšas un loti wahjas. Beidsot nahj kašhs atradums, kà ehlas no uguns grehla īšargajamaš, atnahufchi ſweſchineeti (tas ne wīs gaſtuhchōs, bet pēe madames Buſch, pēe Wildes tunga, waj pēe Bergmana l. ic. forteli dabon), Katrīnes II. utafs par Aleksandra I. pēedšimchann un galā ſudinajums, tur un kà jaunā awiſe dabojama. Wīna īnahl 2 reīes nedekā un maſkā 5 Alberta dahlderus (pēh muhſu tagadejās naudas pahri par 10 rubleem), par paſtu 6 M. d. Ne tur zītur, kà tīkai paſta-namā un drutatawā ſchi awiſe dabujama. Zhsa, bet tadēht ari treetna ſtrīpa īspīlba redaktora, drutatawas, zensures un poliſejas weetu. Laimīgi laiki bijuſchi awiſchneelem preefch 100 gadeem.

Kā ſchīhs awiſes dibinataji ja-uſluhts rahtstungs Berens un wīna ſnots Zachariae, notarinis publicus. Pēh ſchi beidsamajā nahwes awiſe paleet toreīsejai Kristiana Frōhlich, tagadejai Mūllera drutatawai, lura ſcho ſawu awiſi ari pate ſateet, kà lehti protamis gabalīnus no zīteem raſteem ušnemdama. Tīkai 1813. g., ap tā ſaulto Franſchu kara-laiku, wīna ſahl wairal politiſkās sīnās neſt un tīkai 1828. g., 50 g. pēh wīnās dibinaſchanas, wīna īnahl 3 reīes nedekā un beidsot no 1843. g. it darba-deenas. — Wiſu atſtaſtit, kà wīna alaſch jo wairal pahrlaboju- ſehs, muhš aīweſtu pa taſlu; tīkai pēemineſim, kà wīna loti beeſchi ſawu wahrbu pahrkriſtījuſi, lihdj beidsot wīnās tagadeis wahrds palīzis. Lihdj 24. junijam wīna

īnahl beš jeb luras pahrraudsības; tad wīna īnahl „ar poliſejas eepreefcheju ſīnu;“ 1787. g. wīna kuhst „atlauda no rahtes“ un 1799. g. „ar rahtes atkaufchannu no zens- ſures atwehleta.“ Toreī wīnu wadijis R. E. Sohns. 1801. g. wīna apalſch ſawa wirs- rakſta preeleek tos wahrbus; „Ar Keiſara Majestetes Wiſſſchehlīgi pēeſchirtu teeſibu.“ No 1802—1805 gubnators wīnai dod atkaufchannu, 1808. g. „augſta walbiba,“ tad „Dehpatas unīwersitetes zensure“ un no 1823. g. wīna īnahl „ziwiltwirs- walbības wahrbā,“ beidsot „no zensures atwehleta.“ — No 1845—1858 wīnai par redaktoru ir ehrgeleeks Alt, pēh lura nahj Dr. Geerk. Šchi pēhdās 1860. g. eestahjāhs Dr. Beckhaus īf Wahzijas un paleet lihdj 1. ottobrim 1861. g. Pēh ſchi nahj Julius Echarbs lihdj 1867., un Baerens lihdj 1869. g. 15. septembri 1869. eestahjāhs tagadeis redaktors, L. Pezold f. — 1877. g. „Rig. Ztg.“ lihdj ar „Mūllera drulatawu,“ eemantoja Krōger f.

Loti malīdšos pēemot, kà „Rig. Ztg“ lihdj ar ihpaſchneeku un redaktoru mainiſchanos alaſch ari ſawus zentenus buhtu mainījuſi; ja kaſda eefchiga pah- groſchana lihdj Beckhausu un Ekarde l. l. laiku notīuſe, tad ta ſīhmejāhs tīkai ūj ſchīhs awiſes atīhstību un tehnīſku pahrlaboſchannu, jo lihdj tam wīna bija Wahzu awiſe wahrdā pīlīgā ſīnā, un tad toreī nedš no Latweeſchu tāntas un zenteeneem, nedš ari no ihpaſcheem Kreewu ſadšihwes zenteeneem, ne kà wehl neſinaja, tad tee ari preefch „Rig. Ztg.“ nebuht wehl nebija: wīna gaħja pa ſawu eerasto zeku un dšihwoja ar wīſu paſauli Deewa meerā. Ap 1860. g. ſaħta Latweeſchi atmoſtees, pēepēſchi dabuja ſīnā kà ari Latweeſchu tauta eſot, un ſaħta ari Kreewu gara-dšihwe jo wairal pēe deenas-gaiſmas nahjt — un lihdj ar to ari ſchīj awiſe bija daſcha zihniſchanahs ja-iſzīnahs, daſcha aulā japahr- laiſch. Ir wīnai nahjāhs grehti, ar jaunahm buhſchannahm apraſtees, lihdj tam ne-

pas azihm pafaulas kara-wehsturi wehl nepeeredjetu bree-mu-dramu. — Turzija raustahs beidsamajos nahwes-drebutos — drihs, drihs winas wairs nebuhs!

Liffens, zil bree-migs tu efi sawa muhschiga tainiba! Kree-wijas Leelaja Nikolaja gars, — la tu atreebjees par Turku un wina saweenoto draugu warmahslibu Krimas kara 1853—1856. gadda. Un Aleksanders H., karsti mihtotais, no wijas pafaulas augsti zeenitais Kree-wijas Leelais Keisars, — la Tu attaisno Sawu Augsto Tehwu, — la Tu pazet Kree-wiju no netaisnas pasemoschanas augstu pahri par zitahm walstihm, — la Tu sawus duhschigos pul-fus wedi pee usware-schanas, — la Tu at-fwabini kristigos wehr-gus, pehz tam kad Tu Sawahm tautahm selta brihwibu un tainu wal-dibu efi dewis! Leelais Bars! Mehš semoja-mees preefsch liffena tain-neem nolehmunem, — mehš apbrihnojam Ta-wu gudribu un spehtu, — mehš noleekam sawu mantu un dshiwibu pee Sawahm kahjahm, mehš wisi Tew esam un pa-liffim ustizigi lihds nah-wei! —

Ta Turzija, kas lihds schim bijusi, ir fager-wusi, — zita Turzija zelfees, kam wairs ne-buhs spehta un waras, kristigos apspeest, Kree-wijai scherskus zeta liff.

Turku waldbiba tagad to sin; wina atsiht, ta winas walsts flima ar nedseedejamu flimibu, — us nahwes zifahm. Wina nu nojehgusi, ta fimt-fahrt labaki buhtu bijis, toreis ar meeru isliht, kad ta konferenze Kon-stantinopoli sehdeja un kad Kree-wijas waldbiba un Ciropa — karu mehginadamas nowehrst — ta sankta Londones protokolā sawus beidsamos pagehrejumu isfazija. Sinams, tagad tas ir pa wehlu. Wina nu ari atstufi, ta Anglija ne wis winas, bet sawu labumu nowehrojusi, Turkus kara dshidama; wina nu sin, ta Angli Turkeem newar lihds. Turku waldbiba nu lihgs meeru ar Kree-wiju, bet schis meers buhs Turku walsts politiska nahwe Ciropas walstju familija. — Wehl beidsama brihdi wina palaidahs un zereja us Anglijas spehju un palihgu, — ari tad wehl, kad wina jau bija pahrliezinata, ka

pasihus elementus un spehtus atsiht, no sawa weeniga un lihds tam ne ka neaifahrtā stahwolka notahpt un „wispahrigu“ stahwolli eenemt; lihds wina to beidsot tashu paspehja, wina — aba tadeht ka wina sawam wezam karogam palita ustiziga — daschu joli fahnis spehrusi, daschu karu wetti karofusi. Winas tagadeja redaktora laita „Rig. Ztg.“ sawu „tihro Wahru stahwolli“ atstahjusi, — wina wairs naw preefsch weenas tautas jeb kahrtas, bet preefsch wiseem Baltijas eedshwotajem, un eemehro til Wahru ta Kree-wu un Latweeschu labklahschanos un setme, kas wispahrigi lats un derigs un delde un nihzina, kas wispahrigi stahdigs. Tahds plahs, ne-ap-robeshots un wispahrigs stahwolli mums ari leekahs buht tas wisu augstatais pa-kahpeens, to tahda til weza un leela awise sawa attihstibas wehsturi spehš fahneegt. Tadeht tab „Rigische Zeitung“ sawas 100-gadu kafsas gan wareja fwinet ar labu

meers jahehdi; wina zereja, zaur Anglijas palihdsibu jo weeglafi zauri nahht, un Anglu ministeru preefschneeks Wikonfihlids ne ko nenokaweja, lai wina schini zeriba paliftu un lai Kree-wija un Ciropa ari tizetu, ta Anglija schini posta leeta wehl ko warot lihds, t. i. wisch tainija trofsni un isturejahs pehz ta sakama wahrda: „leela brehta, maj wilnas.“ Wisch ispauda, ta Anglija rihfojotees us karu, — kahdi fugi ari teescham kuwa aisshtiti us Widus-juhru un wehl ne sen 2 kara fugi, kam us Indiju bija jaet, kur leels saldatu truhkums,

patureti pee Waktas sa-las; wisch, sinams ar tehneenes, apstiprina-schanu, sa-aijinaja par-lamentu dauds ahtrati, ne ka ziteem gadeem un ispauda, ka no ta pa-gehreshot 10,000,000 mahrzinaas sterlinu (ap 80,000,000 rub.) preefsch kara-waijadshibahm. Pa tam wisch wisabi meh-ginaja no Kree-wijas is-dabot, pehz kahdeem no-fazijumeem ta meeru flehgtu, un kad Kree-wu waldbiba wina ar scho pagehrejumu atraidija, tad wisch bistija Tur-fus, lai tee paschi to meh-gina idabot, jo wisch sasanktam parlamentam us wisu wischi gribeja gatawas leetas liff preefscha. Tomehr par-laments 5. janwari gan kuwa atklasts, bet Wikonfihlids wehl nesinaja un nesin ir schodeen, ko Kree-wija pagehresh, un tadeht trona-runa bija toti meeriga gara un Anglu waldbiba zaur to isfazija, ta wina ari turp-mal pee sawas „mee-ra-politika“*) paliffshot un nejaufshotees starpā, kamehr Anglijas lab-klahschanahs nekluh-schot aiskahrtu. Schini

ihsa peesihmejumā aba Wikonfihldam ir tahs hpenahs durwtinas, pa kurehm wisch pehz waijadshibas war ee-eet un iset, un zaur scho sawadu ectaisi wisch zere sawu politisku-diplomatisku godu glahbt. Ka mehš jau eepreefsch esam sinojuschi, Anglu parlaments pa leelakai datai naw us karu, bet grib meeru; Wikonfihlids to it labi sin, un redsedams, ta wina polititas laiwina pa dauds dshiti strauwe eelaidusehs, kur tai sadragahana pee Ciropas polititas flintihm draud, wisch sawuz

*) Mehš sinam it wisi, ta ta ir tihra „kupcha-politika.“

frids apstinu, — ar to apstinu, ta wina to labako daļu sewim ismetlejujehs tam leela un augsta darba-lautā, kas nosihme „zilwezes attihstibas setmeschanu.“

Bet beigās lai nepeemirjam ta wihra, kam pee schi wispahrigā stahwolka ee-nemschanas ta wisu leelala data un kas tadeht — kaut gan daudreis ne bes dascheem eelshigeem un ahrigeem zihneem — wiswairat almenu peenesis pee tahs buhwes, kuras nobeigschanu schi gada 1. janwari swineja; tas ir „Rig. Ztg.“ tagadejais redak-tors L. Pezolda tungs. G. M.

parlamentu, lai tas wina jauz atpaka, pats winaš to wains newar. Nu, scho patišchanu parlaments winam gan daris, bet Bikonfild's tatschu ir kauna palizis ar wisu jawu politiku, un wisi tee kara upuri, wisaš us kara-lauka isleetas afinis brehz pret Deewu, un us Bikonfilda plifo puzmehnefi wetahs/breemiga atbildiba pret debefim un preekš wisaš pajales! — Tas ir leels morališks siteens, — ne-isdjehschams kauna-slekis Anglijas politikas wehturi; bet wehl jo wairak Anglijai fahp tas otrais praktiškais siteens, ko ta zaur scho lupšcha-politiku dabujusi: Turki Angteem wairs neustiz, negrib no wineem ne ka sinat! Kamehr waldbiba eezehluše tahdu ministeriju, kas no Augtu walgeem pawisam grib swabada buht, tamehr muselmani (Turki) jauz un brehz, ka Augti ween pee wina nelaimes wainigi, un ka waldbiba nepareifi darijusi, wina musinaschanai tizedama un zaur to wisu walsti pee besdibina aiswehdama. Un teescham — kad aislaramo druzin pazet un jo apdomigaki Augtu istureschanos schini leeta eewehro, tad Turkeem jadod pilna taijniba. Ta mehs p. p. sinam, ka Augti Turkeem na'udu dewa — zitadi tee kara nebuht newareja west. Tagad ijnaht, ka Turkeem koti dauds kara-kugu bijis jadod kihlahm. Sinams, ka Augti schihs kihlas ihsta laikā sinahs sawa glabašchanā nemit, kad Turkeem buhs jadoma, ka tee sawus leelos paradus Kreewijai atlihdšinahs. Ihstis kupšchis nedara ne ko bes aprehkinuma, pa welti — ta ari Anglija, un kad wina schteet ihsti kristigus darbus pastrahdajot, tad wina wiswairak eewehro jawu sabumu.

Kad to wisu eewehro, tad nebuht nenahlfes gruhiti nogift, kahdas fajufschanas Konstantinopoli zaur Augtu wiltigu politiku zehlušchahs. Zaur to tas ari isftaidrojahs, tadeht Turki til wehlu fahka meera luhgtees, pehz tam, kad wina spehks pa wisam jau falaufts; jo ka is telegrameem redsams, tad ari jau Filipopole ir muhsu rotas, Suleimana pulki — ta weeniga kahrtiga armija, kas Turkeem Giropā wehl ir, no muhsejem ir aplenkta un drihs buhs waj saguhstita, waj isnihzinata, un ari Adrianopole — ta weeniga stipra weeta preekšch Konstantinopoles — ihstā brijhdi buhs eenemta, ta ka tagad, tapat ka 1823. g., Adrianopoli warehs meeru flehgt, sinams ar to starpibu, ka schoreis „deenwidus jautajeens“ wisgaligi kluhs isftaidrots. — Sultans sinajis Kreewijas Keisaram un tahm zitahm walstihm, ka winašch eefschleetu ministri Serwer Pascha un jawu nanta ministri Namit-Pascha ar piluwaru fuhthijs us Kreewu galwas-forteli, „pameeru“ flehgt. Scheem Turzijas piluwareem un sinams zetich pahsinats — wineem tikai lihds Adrianopoli buhs jabreen un nebuhs jabreen par Baltana sneegu. Ari labi preekšch wezajeem kungeem. — Zif tahlu muhsu armija nodomajusi eet un pa kuru zetu tos notits, — nepeelshahjahs ispaust, tadeht lai nogaidam, ko waldbiba pate par to sinos.

Tomehr ka newis no „pameera“, bet tikai no wisgaliga meera tagad war runa buht, to mehs it drošchi waram isjazit, aisrahdidami us faweem eepreekšchejem isftaidrojumeem, kurōs mehs ari no dischuma ešam peefihmejušchi, us kahdeem pamateem schis meers kluhs nolihgts. So fihlaki par scho leetu jau tagad runat, buhtu weltigs darbs, un ir te mums janogaida turpmakas sinas no muhsu paschu waldbibas.

To zitu leelwalstju politika pa tam naw grosijusehs — ta ir un paleel Kreeweem draudšiga.

Kamehr Rumeni, Serbi, un Montenegreeschi jawu brijhwiwu iskarodomi netaupa nedj mantu nedj dsihwiwu, tamehr Greeki wehl dujs Deewa meera un laikam gaida, lai Kreewi preekšch wineem dara kas wajadšigs! Nu pat atnahf gan sinas, ka lihdschiginigā ministerija atkahpšchotees un nahfshot jauni ministri, kas us karu domā; bet mehs domajam, ka buhs par wehlu karu peesazit, kad Kreewija jau taisahs meeru flehgt. Ta tad Greeki to isdewigato brijhdi nolawejušchi, un kas reis notawets tas paleel notawets, — ne kahds spehks pagahtni wairs nesauz atpaka!

Weidšot lai wehl peeminam, ka Wiktoru Emanueli ar knapi peeredsetu godu 5. januari pawadija us muhschigu dušu, un ka Italeechi Wahzu trona-mantineekam tahdu godu un mihlestibu parahdijusi, ka wehl neweenam ahrseemes prinzim. Zaur to schi tanta isfazijuse, ka wina ir draudšiba ar Wahzeem un lihds ar to Anglijai un Franzijai fuhd beidsamās zeribas us Italias palihgu, us winas draudšibu, un mehs scho sinu waram fawemt ar leelu preeku, jo kad

Kreewija, Wahzija, Austrija un Italijs ir us weenu roku, kas tad gan buhs pret schim stipratajahm Giropas walstihm! — Dšird, ka ari Italias garigneeki it wiser peedatijuschees pee Italias pirmā kehnina behrehm. Waj ta ir nopeetna salihdsinaschanahs ar augsto aisgahjeju, ar pafauligu waldbibu, jeb waj ultarmontaneem — pehz tam kad wina zeribas Franzija un Wahzija naw peepildijuschahs — paleel bail no kehnina Humberta I. wihriškligas dabas un no schi peeminetas 4-walstiju-beedribas?

Wo eefschjemehm.

Wastawas kopmani un birschas komiteja dahwinajuschchi weenu miljonu rubku preekšch karā kritušcho, zaur eewainojumeem mirušcho un par kropkeem palikušcho kara-wihru familija apkopšchanas un schos noluhkus ispildit ir usnehmusehs ihpafcha komiteja, kura stahw **Keiseriškās Majestetes, muhsu Wisšchehligās Keisareenes** augstā fargafchanā.

Schi komiteja nu dara sinamu, ka wiseem teem, kas palihdsibu grib dabot, ar faweem luhgumeem ja-peeteizahs pee Wastawas kopmanu waldes, sehdeschanas deenas no pulkst. 12 lihds pulkst. 2.

Peeteizotees ja-eesneeds schahdi dokumenti: Kritušcho, zaur eewainojumeem mirušcho un par kropkeem politušcho seewahm un nepilnōs gadōs efošcheem behrneem: a) Leeziba par nahwi waj eewainojumeem, zaur ko eespehja pajaudeta, ar darbu pahrtiku nopelnit, un b) Leeziba, zif familijas-lozjeku ir, zif tee wezi un ka wina mantiba preekšch ustura nepeeteef.

Ziteem familijas lozjekleem bes tam wehl japeenes: Leeziba par to, ka wina tikai no mirušchā waj par kropolli palikušchā kara-wihra sawu pahrtiku dabuja un ka ne weena zita naw, kas wina weetu ispilditu; ka wina pašchi leela wezuma deht, waj gruhitas jeb nedseedejamas flimibas jeb eewainojumu deht, waj ari padauds jauni buhdami naw darba-spehzigi, un ka mirušchahs seewu nedj ari nepilnōs gadōs efošchus behrnus naw atstahjis, bet par kropolli palikušcham tahdu naw.

Familijahm un zilwekeem, kas kaut tahdu palihdsibu no zitahm eestahdehm dabujušchi jeb dabo, kawōs peeteikumōs ja-udod, no kam un zif leelā mehra wina tahdu palihdsibu dabujušchi waj dabo.

Ahrpūs Wastawas dsihwodami komitejai zaur pastu sawu peeteišchanos war peesuhitit.

Mjasanes gubernā nošchauts meshkungs Rosenberg's. Laundaris, kahds semueeks un leels medineeks, ir jau teetas rotas, naw ari sawu darbu leedšis, tomehr winašch to ne-efot tihscham, ar nodomu darijis, bet glušchi netihscham, us breedi schaudams. Us meshkunga lihka efot ari kahds nošchauts breedis atrasts; ismeklešana laifam israhdihs, waj wina isteikšana taijna.

Turku noseedsibas tagadejā karā. Wastis kanzleris firts Gortschakows usdewis statsrahtam Retidow'am, lai sakrahj wisus protokolus, kas zitu walstju weetneekem klahf efot usnemi par Turku noseedsibahm tagadejo karu wedot, un lai tos turot gatawus, ka wajadšigā brijhdi tos war leelwalstihm preekšchā list. Lihds schim peenahfts, ka 3000 eewainoto un saguhstito Kreewu saldatu no Turkeem nonahweti un saguhstitee Turki issafa, ka wina us sawu ofizeeru pawehli — dauds Kreewu guhstito nonahwejušchi! Tapat ar sakano puzmehnefi efot leela nekahrtiba dsihsta. (Sarkanaš puzmehnejis ir tas pots, kas mums sarkanaš krušts. Ned.)

Domenu-ministres Wolujews, ka dsird, kluhschot eezelts par presidentu ministru padome.

Baltijas Oberforstmeistars fon Fromm eezelts par Kanas domenu waldes pahrwaldneeku.

Rihgas un Jelgawas erzbiskaps Serafim's pahrzelts us Samaru; wina weeta atnahfshot Umar'as biskaps Filarets, kas Rijevas eparchija bija II. wifars.

Jelgawa. Kurjemes gubernators, ihstens stahtsrahts P. v. Liliensfeld par uszihtibu Wisšchehligi pa-augstinats par geheimrahtu. —

— Baltijas domehnu pahrwalde dara sinamu, ka apafschā mite-tās pagasta waldes wisgaligā torgā bes peretorga daschus mesha obroka-gabalus isnomahs.

a) Kulbigas aprinkī, Strundas pagasta valdē 13. februari 1878 uš 12 gadeem isnomahs obroka-gabalus „Kawakewski“, fas 28. defetines un 1000 □ afis leels, un „Bliskais laufs“, fas 15. defetines un 1200 □ afis leels;

b) Talsu aprinkī, Augeres pagasta valdē 13. februari 1878. uš 12 gadeem aisdos obroka-gabalu „Kulpe-Sate“, fas 13. defetines un 1800 □ afis leels;

d) Jaunjelgawas aprinkī, Bez-Sautas pagasta valdē 28. janwari 1878 uš 3 gadeem isnomahs iweijas teesibu „Maf-Klauzanes“ un „Anzanes“ eferdās. Nomās nofazijumus war dabut cestatit pee peederigeem melcha-lungeem.

Jelgawas pilsehtas weetneeku sapulze, pehz tam kad weetneeki bija noswehrinati, sawu 1. sehdeschamu tureja 21. dezembri. Sehdeschamu atflahja birgermeistars Schmidt k., bet winas waditajs bija pilsehtas sekreters Th. Engelmanis, ka weetneeks I. schkirā, fas ar wisleelako balšu wairakumu ezejts. Engelman k. usnehma wadischanu, sapulzi usajzinadams, Keisara Majestetei patezibu issazit, fas ari notika zaur pāzelschanos un trihsfahrtingu firsiugu hurah! saufschanu. Kurjemes kredita-beedribas walde sapulzei bija dewufe suat, ka ta weetneeku sehdeschanahm nowehlot sawu sahli beedribas namā, to ar patezibu peenehma un nahksocho fahrtigo sehdeschamu nolita uš 9. janwari k. g., pulsti 5 pehz pusdeenas, ar schahdu deenas-fahrtibu: janospreech lone pilsehtas galwai, ja-ezejt pilsehtas galwa, janofaka zit lozeku pilsehtas walde wajaga un kahda lone teem peeschirama, un ja-ezejt pilsehtas galwas weetneeks un tee ziti amata-wihri. — Pehz tam pirma sehdeschana Kuwa sehgtā un protokolu parastija tahs deenas presidents un sekreters.

Brambergu skolas namā 1. janwari k. g. tapat ka jenakos gados nodedsinaja egliti, pee tam skoleneem par usmudinaschanu schkianibas idalija. Gandrih it wiš skoleni bija atnahkuschj, ka ari usluhgti un ne-usluhgti, tahsi un tuwi kaimini laba paleela skaitli, to wijus skolotajs M. kungs un kundse it saipui usnehma. Watars aistejeja jautri un nemanot ahtri: wezajeem sarunajotees par dajchadahm teetahm un jaunajem jautri dānāst. — S. M. th. s.

Peterburga, 2. janwari. Pee 5% premiju pirma atleenejuma 26. islojeschanas wisleelakee winesti isnahza uš scheem numereem:

- 200,000 rubl. uš Nr. 1713—20
- 75,000 „ „ „ 17281—2
- 40,000 „ „ „ 4935—8
- 25,000 „ „ „ 4—6
- 3 winesti a 10,000 rubl. uš Nr. 12923—45, 12615—16, 4860—15.
- 5 winesti a 8000 rubl. uš Nr. 4995—12, 134—27, 3259—47, 11231—9, 6426—26.
- 8 winesti a 5000 rubl. uš Nr. 11011—17, 12354—5, 708—34, 13284—30, 7640—2, 9460—6, 7292—17, 16397—5.
- 20 winesti a 1000 rubl. uš Nr. 41—23, 15154—49, 19548—47, 3514—39, 11419—48, 13543—41, 5923—16, 9700—41, 10064—33, 8914—16, 10975—26, 15493—32, 5089—13, 16558—42, 19588—34, 8403—37, 14387—3, 16222—4, 2197—27, 15848—33.

- Winesti pa 500 rubl.: 2235—15, 5042—18, 12535—29, 18317—40, 9258—48, 16043—5, 17513—21, 4728—6, 3786—44, 8962—31, 11085—37, 16878—21, 13106—35, 11188—5, 10187—48, 8905—3, 18080—32, 1294—49, 7091—1, 10600—7, 2547—37, 10629—14, 5906—18, 6796—10, 11182—20, 12690—34, 12432—21, 4425—37, 2000—3, 15717—31, 254—8, 5426—38, 3324—17, 8730—42, 3862—20, 19115—32, 7054—39, 19306—46, 18775—14, 7248—9, 1851—24, 5546—38, 16867—23, 18278—32, 12980—39, 8782—39, 12190—32, 8869—21, 1664—1, 12114—19, 9601—19, 17570—24, 9458—39, 1546—37, 5823—49, 2104—20, 19636—35, 4569—5, 9710—35, 2235—4, 6187—1, 9510—43, 5257—9, 12261—49, 18211—2, 14430—9, 3803—4, 3699—50, 18919—45, 19880—12, 11835—16, 16854—39, 10179—22, 18035—43, 18763—13, 5223—9, 17502—30, 5417—36, 10134—49, 4497—21, 9574—3, 13020—13, 6027—5, 4860—23, 10844—13, 10595—24, 6207—47, 6579—26, 1924—17, 19832—5, 10853—5, 12750—38, 5558—49,

- 15040—34, 8330—25, 3706—30, 16626—27, 9006—15, 19584—31, 9707—23, 5107—32, 1558—29, 11502—47, 2638—35, 8021—14, 5684—17, 17526—21, 16745—4, 1488—17, 17861—5, 13547—8, 2416—6, 77—1, 12597—18, 12073—46, 17078—17, 6024—7, 16430—2, 10680—24, 654—40, 9806—45, 2761—22, 13019—36, 9863—11, 15353—30, 5561—14, 6864—50, 5112—23, 3206—34, 8845—10, 4562—47, 9582—28, 12760—33, 8709—10, 3454—13, 16078—12, 17290—11, 2691—19, 4084—2, 17031—26, 5944—29, 18610—40, 13225—27, 11989—27, 7133—44, 17042—8, 3893—47, 10880—27, 4192—14, 19953—47, 5960—48, 682—8, 17782—15, 5696—9, 12772—45, 12694—16, 15044—25, 856—37, 3265—15, 15280—32, 3807—45, 5905—15, 10449—8, 8407—34, 9631—26, 3524—20, 8746—38, 2007—29, 9719—30, 13714—19, 1684—4, 2701—21, 18869—27, 12499—30, 871—49, 2420—10, 17409—33, 14637—17, 12882—32, 6152—6, 13889—25, 700—2, 10434—8, 6047—7, 2828—22, 11206—10, 11124—35, 1604—29, 15280—4, 14672—42, 8577—43, 2064—13, 6062—5, 18576—11, 9499—16, 7988—49, 11233—46, 19396—15, 18360—23, 16598—5, 12382—17, 10427—34, 14206—32, 2231—40, 784—7, 13411—4, 6069—8, 8403—8, 19433—24, 15219—34, 10108—46, 6668—24, 16584—40, 3651—48, 5596—35, 12933—28, 16887—17, 17773—24, 11483—31, 18428—31, 10967—16, 5948—26, 10425—40, 7828—13, 8245—25, 16732—12, 2920—27, 15217—35, 1257—1, 14617—17, 3565—21, 4098—3, 15972—36, 16792—37, 14477—45, 12122—47, 11347—13, 7547—21, 9950—21, 9914—29, 11806—46, 18652—31, 18109—40, 2585—41, 18998—10, 15337—4, 15502—22, 5526—10, 16374—40, 16820—38, 10436—19, 12331—44, 2056—2, 18972—27, 1144—21, 16094—46, 8227—20, 10954—36, 5065—24, 10674—15

Smalskajchanai islojeja schih 58 ferijas: 14605 13040 12356 18804 2307 7356 14234 13102 5356 17554 18437 3298 2795 6955 4431 5710 11148 4349 15857 16075 6350 11516 10299 10564 11287 7114 14975 8599 18738 13647 4970 4753 4716 12992 16918 9841 5414 7500 8014 13765 4099 463 13379 4466 12933 9466 11292 19757 8744 19304 8187 3502 4601 13250 14637 3952 8796 9543.

No kara-laukeem.

a) Bahrikats.

Pagahjuš nedeka bija preehich Turku armijas pawijam breejmiga. 9—10 deenas, t. i. no 22. dezembra lihdi pehna gada beigahm Kreewi pee Schiptas un pee Orkanijas pahrgahja par Balkana kalneem, isnihzinaja diwi leelas Turku armijas un nonahza wiapuss Balkana bagataja Rumelijā. Schos notikumus mehs turam par augteem no Plewnas eenemshanas. Sinams 3—4 nedekas bija wajadstigas, kamehr wišu to kara-spehtu, fas pee Plewnas palita brijws, aishweda pee Balkana kalneem, zaur to generati Hurto un Radezkis wareja uš preehichu eet. Tagad mehs ari waram pasuot, ka Plewnas armija isdalita. Generalim Hurto no Plewnas peesuhitija 3. gwardes infanterijas diwisiju un wišu 9. korpušu (2 infanterijas diwisijas un 1 kawalerijas diwisiju ar peederigu artileriju un japeereem). Generalim Radezkim peesuhitija generali Stobekewu ar 16. infanterijas diwisiju, 3 strelhneeka bataljoneem un ar 9. kasatu regimentu. Generalis Karzows (komandeere weenu nodatu no Radezki armijas) kuwa pastipriunats zaur 10. strelhneeku bataljonu; bes tam wehl wehlatu generalim Radezkim peesuhitija 30. infanterijas diwisiju un 3 kawalerijas regimentus. Tiflihdj sina atnahza, ka generalis Hurto par Balkanu pahrgahjis, tad generati Radezki un Karzows dabuja pawehli uš preehichu dotees. Bija nolemts, lai generalis Karzows Trajana zetu par Balkanu 21. dezembri ar waru mehginatu eenemt, un generalis Radezki lai 24. dezembri pret Schiptu uš preehichu dotos. Tas wišu gruhstakais usdewums bija peekritis generala Karzowa nodakai, jo par Trajana zetu par Balkanu pahri tikt litahs buht ne-eespehjams. Lai nopraftu, ar kahdahm gruhstibahm bija jazihnahs, tad peeminam, ka leelgabalus newareja ne domat uš kalneem usdabuht, bet tee bija gabalds ja-ifahda un tad tee fewishki gabali, ragus eekrauti ar leelu firgu un zilweku

spehtu us kalneem augšchā jawelt. Schini weetā zefsch lihds pašchā kalna augšchā ir 12 werstes garšč un lihds kalnā usnahza, pagahja 48 stundas. Pee wišahm gruhtibahm wehl no 23. us 24. dezembri isluhtojot pamanija, ka Turki pašchi schini zekā stipri apzeetinajuschees un atšina, ka taišna usbrukšchana us winu stipro reduti „Chrgla ligšds“ buhtu welta apnemšchanašs. Bes šchi „Chrgla ligšda“ Turkeem bija wehl 3 stipras redutes, zita ar zitu zaur strehneeku grahwjeem šawee-notas. Lai nu tomehr Turkus waretu padšiht, tad wajjadseja meh-ginat, teem aiš muguras tift. Balkawneeks Grefows ar kahdu nodatu pahrlahpa par Kornar kalnu un usbruka Turkeem no muguras. Nu wareja ari generalš Karzowš Turkeem no preeščas wiršū dotees. Pehz kahdahm stundahm „Chrgla ligšds“ bija muhšeu rofās ar wišu, kas tur atradahš, ka leelgabali, promiants u. t. j. pr. Redutu aištahwetaji pa leelatai dafai palika us weetas, dašchi aišbehga, maš šaguhstija. Kad šchis gruhtafais darbs bija padarits, tad gene-ralim Karzowam wairs nenahzahš gruhti, no kalna nolaištees un Schip-tas armijai šahnds nostahtees. Tagad šchi nodata stahw Karlowā (pehz tam, kad Turku Schiptas armija šaguhstija).

Gandrihš tani pašchā laika, kad Trajana zekā Turkeem usbruhka, ari pee Schiptas eesahkšahš zihnišchanašs, kas diwi deenas, 27. un 28. dezemb., nenorima. 27. dezembri zauru deenu pee Schiptas kawahš generala Mirski nodata, kamehr generala Stobelewa nodafai bija tahlu aplahrt ja-eet, lai waretu Mirstim palihgā uahkt. Kad wakarā pee generala Mirski aiškuwa, tad bija pahrspehks us muhšu pufi. 28. dezembri bija leela migla un stipri auksts; generati Mirskis un Stobelews metahš eenaidneekam no šahneem un no muguras wiršū, tani pašchā brihdi ari generalš Radezki usbruka eenaidneekam no preeščas. Zihnijahš lihds pulkst. 4 pehz pusdeenahš, tad Turki no-stahja no schandischanas un pulkst. 4½ Stobelews šinoja, ka Turku armija padodahš. Muhšu kaujas eemantojumi bija 32000 Turku (41 bataljons, 10 baterijas un 1 jahtneeku regiments), to starpā 1 diwisijas generalš, 2 generati, 80 staba-ofizeeri un 280 wirs-ofizeeri. Wiswairaf pašandeja generala Mirski nodata, 2 deenas uguni stah-wedama. Tā tad 5 mehneschu Schiptas zekā aišfargahana deefgan laimigi nobeidšahš.

Muhšu waldbibai deefgan darba toš 44000 Turku eekartefet, to pee Plewnas šaguhstija, un jau atkal winai jagahdā par teem pehdigi pee Schiptas šaguhstiteem 32000. Tamdehš generalim Radezki wai-jadsehs kahdas deenas us weetas palikt. Bet generala Karzowa nodata jau eet us preešču. Widus armijai, sem generala Radezki, ir par mehrki Adrianopole un šaweenošchanašs ar generali Hurko.

Generala Hurko nodata ari bija peespeesta Sofija kawetees, jo preeščah tahlak-eeschanas us Tatar-Basardschiku un Filipopoli un Adria-nopoli bija janogaida eewainotu un šlimu lopeji un šmagi leelgabali. Tas apgabals winapušs Balkana ir bagats, zeki labaki, klimats daudš lehnafs un siltats un Hurko tur weegli eespehs šaweeem pulkeem pahr-tiku šagahdat.

Lai armija nebuhtu japamasina, tad garnisijas deenests Sofija kluhst nodots Serbijas pulkeem. 26. dezembri generala Hurko armija aišgahja us Filipopoli un 28. dezembri jau aišnahza Šchimani (puš-zekā starp Sofiju un Filipopoli). Ahrsemijn awišeš raksta, ka teefas un walbes is Adrianopoles un Filipopoles aišgahjuschas.

Trona-mantineeka armijai pa wišu šcho laiku bijušchās tikai masas šaduršchanašs; winas usdewums ir, to gabalu starp teem tšche-reem zeetofschneem eepreeščah no laupidameem Tšcherkešceem un baschi-bosukeem tihrit un wehlaki šchos zeetofschnus aplehgeret.

Turki, kā leelahš, grib sawu kara-planu atkal pahrgrosit un ne wis wišu Suleimana armiju us Adrianopoli šuhit, kā agraf bija nošpreešts, bet kahdu dafu zeetofschnu tšchetstuhra apgabala pamest-Newar wis zeret, ka tas to lihdschš!

Generalš Boris-Mekilowš ir Erserumu pawišam eeslehdšis un stiprus pulkus us deenwideem ištuhitjis, lai ištahsttu toš Turku palihga-pulkus, kas Diarefivā teef šastahditi ar to nodomu, Erserumu atpeštit.

Serbeeschi pehz šihwas zihnišchanašs eenehmuschki to zeetofšni Mišč. Montenegreeschi ir ari stiprus solus us preešču špehruschki un to juhraš-zeetofšni Antiwari eenehmuschki.

Widines zeetofšni Serbeeschu un Rumenu pulki stipri aplehge-rejuschi.

Ihši šakot, ar šlimo wihru stahw šlitti, toti šlitti!!
Peepešchi nu Turku waldbiba sawu postu leekahš atšimusi un kuhds pameeru; bet mehš schaubamees, ka tas no širds un nopeetni noteek; schaubamees ari, ka Kreewu waldbiba tuhlt buhš gatawa, Turka weh-leščhanos ispildit, jo pameers, to Turki isluhdšahš, nahk tikai wineem, newis muhšu kara-waldbibai par labu, un ja šchi tomehr pameeru šehgš, tad tas tit war tahds pameers buht, zaur to muhšu uswarejumi ne-kluhst masinati jeb nedroschi; pameers, kurešč pilnam meeram war deret par pamatu.

Ar nahtošču numuru ešmu nobomajis usahkt wehšturigu atškatu us tagadejo karu, un zeru, ka šchim noluhkam nebuhs preti ne tee „Balt. Semk.“ laštataji, kas no jauna peenahkuschki, nedš ari tee, kas šcho lapu jau pehrn laštataji; jo lai wišu, kas tagad kara-laufoš noteek, ištiti waretu šaprast, wajjaga atminā šaukt un škadri šinat, kas jau notizis. Stabskapteinis J. v. Schmidt.

b) Sihlatas šinas:

Odešā, 2. janwari. 10. korpuša komandants šimo, ka watar, 1. janwari, pulkst. 10½ diwi leeli Turku trihsmastu brunu fugi tuwo-juschees Feodosijai un šahkuschki pilssehtu apšchadit. Wairaf laimigu šchahweenu is weenas pusbaterijas eenaidneeku peespeeda atpalak eet, pee kam wišch tatschu no schandischanas nenostahjahš. Pulkst. 12½ eewaidneeks wairs nešchahwa, bet palika šawā weetā. Pawišam Turki ištahhwa 132 reiš, 10 nami ir nopostiti. 1 infanterijas un 5 artilerijas šaldati frita un 7 eedšihwotaji kluwa eewainoti. Pehz pusdeenahš pulkst 4. weens no brunu-fugeem aišbrauza us wafaru pufi; otrahš palika tur pat us weetas, kā šifahš, šewi islahpidams.

2. janwari weens Kreewu brunu-fugis ilgaki ne kā diwi stundas apšchadija Anapu. Basniza un daščas ehtas ir apšchadetas, 1 wihrs nošchautš.

Peterburgā, 5. janwari wakarā. No Schiptas šino 2. janw.: Muhšu kaujas eemantojumi ir: Wirskomandants Wesels Pašchā, 3 ziti Paščahš, 280 ofizeeri un 32,000 šaldati; bes tam frita mušeju rofās 93 leelgabali un 10 karogi. Us muhšu pufi frita, Turku Schiptas armiju šaguhstot: 19 ofizeeri un 1,105 šaldati, un kluwa eewainoti: 2 generati, 1 apulšč-patlawneeks, 1 šigeladšants, 116 ofizeeri un 4,246 šaldati.

30. dezembri pehz šihwa zihnika generalš Weliaminowš eenehma Samatowu. Tani pašchā deenā Schuwalowa preeščpulkki eenehma Trajana wahrtus. Grafa de Balmen kawalerija eenehma Wetrenowo uo 31. dezembri aišgahja pret Tatar-Basardschiku.

2. janwari muhšu pulki eenehma Eskli-Sagra, to eedšihwotaji un kara pulki atstahjuschi un aišbedšinajuschi.

Konstantinopolē, 4. jan. no rihta. Wiswairaf bija leela kauja starp Tatar-Basardschiku un Filipopoli; wakar kauju atšainojaja. Sulei-manis Paščahā nostahjahš tuwaf pee Filipopoles un usaižinaja eedših-wotajus, šcho pilssehtu atstahkt. Kreewu kara pulki patlaban aišnah-kuschki Tšchirpanā un eet us Šanimahalgsi. (Abas weetas atronahš netahktu no dšehšzela starp Filipopoli un Adrianopoli.)

Wisjannafas šinas un telegrami.

Jelgawā, 10. janwari.

a. No kara-laukeem. Šelam šinojam, kas us kara-laukeem no-tizis, kamehr šchi numura polititas un kara-notifumu pahrstati rakstiti, lai ištumā peesihmejam, kahdi kara-špehki weens otram stahw pretim tani weetā, kas šchini brihdi wiswairaf eewehrojama: Balkana kalnōš un winapušs Balkana, Rumelijā. Jan 1. janwari š. g. mums tur bija šchahdi kara-pulki: 62,000.

Generala Hurko armija, kas pehz Sofijas eeneemšchanašs dewahš us Filipopoli, ar 50,000 wihru.

Generala Karzowa nodata, kas no Slatizas, 10,000.

Karlowas un Kaloseres us preešču dewahš, ar 10,000.

Leelširška Nikolaja pašchā armija, kas no tahš linijas Kasanli-Eski-Sagra us preešču dewahš, ar 80,000.

kopā 140,000 wihru.